

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 498/2013-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. júna 2014 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Ivetty Macejkovej a sudcu Sergeja Kohuta prerokoval prijatú sťažnosť J. I., zastúpeného advokátom JUDr. Ing. Branislavom Pechom, PhD., Advokátska kancelária, Piaristická 2, Nitra, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Vranov nad Topľou v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 49/07 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Vranov nad Topľou v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 49/07 p o r u š i l základné právo J. I., aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Okresnému súdu Vranov nad Topľou vo veci vedenej pod sp. zn. 7 C 49/07 p r i k a z u j e konať bez zbytočných prietáhov.

3. J. I. p r i z n á v a finančné zadostučinenie v sume 1 500 € (slovom tisícpäťsto eur), ktoré je Okresný súd Vranov nad Topľou p o v i n n ý vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. J. I. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 501,57 € (slovom päťsto jeden eur a päťdesiat sedem centov), ktorú je Okresný súd Vranov nad Topľou povinný vyplatiť na účet jeho advokáta JUDr. Ing. Branislava Pecha, PhD., Advokátska kancelária, Piaristická 2, Nitra, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 498/2013-7 z 9. októbra 2013 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť J. I. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Vranov nad Topľou (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 49/07 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

1.2 Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva chronológia niektorých úkonov vykonaných v napadnutom konaní a tieto relevantné skutočnosti:

„V právnej veci navrhovateľa M. G. proti žalovaným J. I. a A. L. o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva sp. zn. 7 C49/07 žalovaný v 1. rade podáva sťažnosť za prietahy v uvedenom konaní vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou.

Konanie na Okresnom súde Vranov nad Topľou bolo začaté 14. 6. 2007 žalobou podanou M. G. zastúpenou JUDr. B. K. Uvedenou žalobou sa žalobkyňa domáhala voči J. I. a A. L. zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva. (...)

Vzhľadom k tomu, že navrhovateľovi nie je zrejmé, prečo sa v danej veci nekoná, podávame sťažnosť proti porušovaniu základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd v konaní sp. zn. 7 C 49/07 vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou. V danom konaní sa od roku 2008, t. j. 3 roky nepojednávalo. Domnievame sa, že

nekonaním Okresného súdu Vranov nad Topľou je porušené právo, aby sa vec prerokovala bez zbytočných prietahov.

Navrhovateľ ako podielový spoluvlastník chce užívať svoj podiel na predmetnej nehnuteľnosti a prebiehajúci súdny spor mu v tom bráni, nakoľko vzťahy medzi podielovými spoluvlastníkmi nie sú vyporiadané. Už skoro šesť rokov trvá stav právnej neistoty vo vzťahu k predmetu súdneho sporu. Navrhovateľ z tohto dôvodu požaduje za primerané finančné odškodnenie za porušenie jeho práva vo výške 3 000,- €.

Dvaja súdni znalci sa vyjadrili k odborným otázkam súdneho sporu, medzi účastníkmi konania nie sú žiadne sporné otázky, napriek tomu súd vo veci nebol schopný rozhodnúť. (...)

Sťažovateľ vyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Navrhovateľ žiada, aby súd priznal náhradu trov právneho zastúpenia(...)"

1.3 Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľ napokon navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo J. I. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy(...) postupom Okresného súdu Vranov nad Topľou v konaní vedenom pod sp. zn. 7C49/07 porušené bolo .

2. Okresnému súdu Vranov nad Topľou prikazuje v konaní vedenom pod sp. zn. 7C49/07 konať bez zbytočných prietahov.

3. J. I. priznáva finančné zadostučinenie v sume 3 000 €(...), ktoré mu je Okresný súd Vranov nad Topľou povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Vranov nad Topľou je povinný uhradiť J. I. trovy právneho zastúpenia(...) na účet jej právneho zástupcu JUDr. Ing. Branislava Pecha, PhD., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho predsedom, listom sp. zn. 1 SprO/966/2013

zo 4. decembra 2013 a právny zástupca sťažovateľa stanoviskom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu zo 4. februára 2014.

2.1 Predseda okresného súdu uviedol tieto relevantné skutočnosti:

«Po oboznámení sa s obsahom Vašej výzvy ako aj spisom tunajšieho súdu spisovej značky 7C/79/2007, ktorého sa týka sťažnosť sťažovateľa J. I., Vám oznamujem, že netrvám na ústnom pojednávaní Ústavného súdu v tejto veci a súhlasím s tým, aby v zmysle § 30 ods. 2 zákona číslo 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu SR, o konaní pred ním a postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov bolo upustené od ústneho pojednávania.

K sťažnosti uvádzam, že táto je sčasti opodstatnená, ako už bolo odpovedané odpoveďou podpredsedu tunajšieho súdu JUDr. Jána Kozenku na sťažnosť sťažovateľa J. I. zo dňa 31. 10. 2012, avšak k veci považujem za potrebné podotknúť, že k určitým prieťahom však došlo z týchto objektívnych príčin:

V tejto veci konali viacerí sudcovia. Po napadnutí veci bola vec pridelená zákonnej sudkyňi JUDr. Ivete Mihókovej, ktorá vo veci plynule konala, avšak po jej odchode za predsedníčku na Okresný súd Prešov bola vec po prerozdelení jej spisov náhodným výberom prostredníctvom generátora dňa 08. 07. 2010 pridelená do senátu novonastupujúceho sudcu JUDr. Vladimíra Vargu. Išlo o začínajúceho sudcu, ktorý pochopiteľne už aj vzhľadom k náročnosti tejto veci potreboval určitý čas na jej naštudovanie. Po zistení, že vo veci nie je konané tak, ako by malo byť, nedostatočnému personálnemu obsadeniu tunajšieho súdu, keďže v jednotlivých senátoch sa nachádzal enormný počet vecí, v dôsledku čoho sudcovia tunajšieho súdu nestačili veci vybavovať priebežne, som vykonal pohovor so zákonným sudcom JUDr. Vladimírom Vargom. Tohto som upozornil, aby vybavovaniu tejto veci, keďže išlo aj o reštančnú vec, venoval zvýšenú pozornosť a aby táto vec bola daná na termín čím skôr a podľa možností bolo vo veci urýchlene rozhodnuté. Dňa 01. 02. 2013 po zámene odišiel JUDr. Vladimír Varga z tunajšieho súdu pracovať na Okresný súd Humenné. Z toho dôvodu bola vec opätovne prostredníctvom generátora prerozdelená a náhodným výberom pridelená do senátu JUDr. Ruženy Vaškovej. Táto sudkyňa k mojím rukám doručila upozornenie podľa § 30 ods. 4 zákona číslo 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení

niektorých zákonov, v ktorom uviedla, že vo svojom senáte mala nevybavených 556 vecí registra „C“ a 74 vecí registra „P“ a navyiac opätovne napadli hromadné žaloby spoločnosti CD Consulting, a navyiac napádajú aj ďalšie hromadné žaloby a z toho dôvodu nie je možné, aby vo svojom senáte konala plynulo a bez zbytočných prieťahov. Je preto reálna hrozba, že veci vo svojom senáte nebude môcť vybavovať bez zbytočných prieťahov a v zákonom stanovených lehotách.

K veci chcem podotknúť, že tunajší súd bol nedostatočne personálne obsadený, keďže aj so mnou pracovalo až do dňa 01. 11. 2013 celkove deväť sudcov, napriek konštatovaniu Ministerstvom spravodlivosti SR, že vzhľadom k nápadu vecí by malo na tunajšom súde pracovať 11 sudcov. Pochopiteľne keďže podobný stav ako v senáte JUDr. Vaškovej bol aj v ostatných senátoch, nemohli byť veci vybavované v dôsledku vyššie uvedených objektívnych príčin v zákonných lehotách, preto aj táto vec, už aj vzhľadom k jej náročnosti, počtu sudcov, ktorí sa pri vybavovaní tejto veci vystriedali, nebola vybavovaná z objektívnych príčin v zákonom stanovených lehotách. (...)»

2.2 Právny zástupca sťažovateľa v reakcii na uvedené vyjadrenie okresného súdu zaujal toto stanovisko:

„Vo veci sťažovateľa(...) proti Okresnému súdu Vranov nad Topľou sp. zn. II. ÚS 498/2013 oznamujem súdu, že súhlasím s upustením od ústneho pojednávania v danej veci.

K vyjadreniu Okresného súdu Vranov nad Topľou uvádzame nasledovné.

Okresný súd Vranov nad Topľou vo svojom vyjadrení potvrdil, že v danej veci došlo k prieťahom v konaní. Personálne a technické okolnosti, ktoré spôsobili prieťahy v konaní do určitej miere objasňujú situáciu, avšak domnievame sa, že ústavný súd by na tieto okolnosti nemal prihliadať, najmä z dôvodu, že došlo k porušeniu ústavného práva občana na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Z tohto dôvodu navrhujeme súdu, aby rozhodol, že ústavné právo sťažovateľa bolo postupom Okresného súdu Vranov nad Topľou porušené.“

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa

s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 7 C 49/07:

Dňa 14. júna 2007 podala M. G. (ďalej len „žalobkyňa“), proti sťažovateľovi (ako žalovanému 1) a A. L. (ďalej len „žalovaná 2“, spolu len „žalovaní“), žalobný návrh *„o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva“*. Vec bola zaevidovaná pod sp. zn. 7 C 49/07 a bola pridelená na rozhodnutie sudkyňi JUDr. Ivete Mihókovej.

Dňa 26. júna 2007 súd dožiadal Okresný súd Ostrava o zistenie osobných, majetkových a zárobkových pomerov žalobkyne na účely rozhodnutia o oslobodení od súdnych poplatkov. Rovnako okresný súd požiadal katastrálny úrad a dopravný inšpektorát o podanie správy o majetkových pomeroch žalobkyne.

Dňa 9. júla 2007 dopravný inšpektorát reagoval na uvedenú žiadosť súdu.

Dňa 27. júla 2007 správa katastra reagovala na žiadosť súdu.

Dňa 6. augusta 2007 žalobkyňa *„v zmysle požiadavky od dožiadaného súdu“* zaslala súdu *„rozhodnutie o výške dôchodku seba a za manžela“*.

Dňa 15. augusta 2007 bola okresnému súdu doručená zápisnica, ktorá bola spísaná so žalobkyňou.

Dňa 4. septembra 2007 okresný súd uznesením č. k. 7 C 49/07-22 priznal žalobkyňi 45 % oslobodenia od súdnych poplatkov.

Dňa 19. septembra 2007 súd vyzval žalobkyňu na zaplatenie súdneho poplatku. Žalobkyňa v rovnaký deň uhradila súdny poplatok v kolkoch.

Dňa 25. septembra 2007 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 6. november 2007. Okresný súd uznesením č. k. 7 C 49/07-29 uložil žalovaným, aby sa vyjadrili k návrhu a k tomu, či súhlasia, aby súd rozhodol vo veci bez nariadenia ústneho pojednávania. Súd vyzval aj žalobkyňu, aby sa vyjadrila, či súhlasí, aby súd rozhodol vo veci bez nariadenia

ústneho pojednávania. Súd si zároveň vyžiadal správu od Obecného úradu v H. o tom, kto je užívateľom sporných nehnuteľností, od obvodného pozemkového úradu o reálnej deliteľnosti sporných nehnuteľností.

Dňa 9. októbra 2007 obvodný pozemkový úrad reagoval na žiadosť súdu.

Dňa 11. októbra 2007 obecný úrad reagoval na žiadosť súdu.

Dňa 6. novembra 2007 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 10. december 2007 na účely opätovného predvolania sťažovateľa.

Dňa 13. novembra 2007 okresný súd požiadal Mestský úrad v H., aby sa vyjadril k reálnej deliteľnosti sporných nehnuteľností.

Dňa 28. novembra 2007 obec H. reagovala na výzvu súdu.

Dňa 10. decembra 2007 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito.

Dňa 5. februára 2008 súd urgoval právneho zástupcu žalobkyne, aby sa vyjadrili k doterajším prednesom žalovaných a aby navrhli dôkazy na preukázanie svojich tvrdení.

Dňa 25. februára 2008 právny zástupca žalobkyne reagoval na urgenciu súdu.

Dňa 26. mája 2008 žalobkyňa navrhla prerušenie napadnutého konania.

Dňa 11. júna 2008 okresný súd uznesením č. k. 7 C 49/07-69 prerušil konanie do právoplatného skončenia dedičského konania o novoobjavenom majetku po neb. A. M. vedeného pod sp. zn. Dnot 154/07-MB.

Dňa 3. júla 2008 sa sťažovateľ písomne vyjadril k danej veci a doložil do spisu osvedčenie o dedičstve sp. zn. Dnot 154/07-MB.

Dňa 15. júla 2008 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 21. august 2008.

Dňa 30. júla 2008 žalobkyňa spresnila svoj žalobný návrh.

Dňa 1. augusta 2008 právny zástupca sťažovateľa ospravedlnil svoju neúčast' na nariadenom pojednávaní a žiadal toto pojednávanie odročit'.

Dňa 13. augusta 2008 bolo nariadené pojednávanie preročené na 18. september 2008.

Dňa 18. septembra 2008 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito na účely nariadenia znaleckého dokazovania.

Dňa 19. septembra 2008 sa žalobkyňa písomne vyjadrila k veci.

Dňa 22. septembra 2008 sa sťažovateľ písomne vyjadril k veci.

Dňa 8. októbra 2008 okresný súd uznesením č. k. 7 C 49/07-102 ustanovil vo veci znalca J. G. z odboru geodézie a kartografie, ktorý bol povinný vypracovať znalecký posudok do 60 dní od prevzatia súvisiaceho súdneho spisu.

Dňa 4. novembra 2008 bol predmetný spis predložený znalcovi.

Dňa 26. januára 2009 súd urgoval znalca na vyhotovenie znaleckého posudku.

Dňa 20. februára 2009 bol okresnému súdu doručený znalecký posudok č. 1/2009.

Dňa 4. marca 2009 bol znalecký posudok zaslaný účastníkom konania s tým, aby k nemu zaujali písomne stanovisko.

Dňa 11. marca 2009 žalobkyňa reagovala na uvedenú výzvu súdu.

Dňa 25. marca 2009 právny zástupca sťažovateľa požiadal súd o predĺženie lehoty na zaujatie stanoviska k znaleckému posudku.

Dňa 2. apríla 2009 sa sťažovateľ písomne vyjadril k znaleckému posudku.

Dňa 12. mája 2009 bol súdu doručený návrh žalobkyne na zmenu návrhu (na základe znaleckého posudku Ing. E. K.).

Dňa 8. júna 2009 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 25. jún 2009.

Dňa 25. júna 2009 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito, pretože sa na pojednávanie nedostavila žalobkyňa, a na účely overenia geometrického plánu znalcom J. G.

Dňa 30. júna 2009 bolo súdu doručené potvrdenie o nepriaznivom zdravotnom stave žalobkyne.

Dňa 10. novembra 2009 súd dožiadal Okresný súd Ostrava o vykonanie dôkazov, výsluchu žalobkyne.

Dňa 18. januára 2010 súd sa dopytoval na Okresnom súde Ostrava, v akom štádiu sa nachádza dožiadanie.

Dňa 29. januára 2010 sťažovateľ podal súdu návrh na doplnenie dokazovania.

Dňa 11. februára 2010 Okresný súd Ostrava reagoval na dožiadanie okresného súdu.

Dňa 12. februára 2010 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 18. marec 2010.

Dňa 18. marca 2010 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito na účely nariadenia znaleckého dokazovania na zistenie všeobecnej ceny sporných nehnuteľností.

Dňa 21. apríla 2010 sťažovateľ sa vyjadril k žalobnému návrhu, podal návrh na doplnenie dokazovania a požiadal súd o oslobodenie od súdnych poplatkov a „o ustanovenie bezplatného zástupcu z radov advokátov“.

Dňa 26. apríla 2010 okresný súd zaslal sťažovateľovi formulár na vyplnenie potvrdenia o jeho majetkových pomeroch, vyžiadal správu od Obecného úradu v H., od Správy katastra vo Vranove nad Topľou a Mestského úradu v H.

Dňa 11. mája 2010 obec H. reagovala na výzvu súdu.

Dňa 12. mája 2010 Správa katastra vo Vranove nad Topľou reagovala na výzvu súdu.

Dňa 13. mája 2010 sťažovateľ doručil súdu vyplnený formulár o jeho majetkových pomeroch.

Dňa 14. mája 2010 mesto H. reagovalo na výzvu súdu.

Dňa 31. mája 2010 podpredsedníčka okresného súdu JUDr. Iveta Mihóková opatrením sp. zn. 1 Spr0/15/2010 okrem iného rozhodla, že „s účinnosťou od 1. 6. 2010 sa rozdelia všetky nerozhodnuté a nevybavené veci zo senátu JUDr. Ivety Mihókovej v agende C, Er(...) do nástupu nového sudcu“.

Dňa 9. júna 2010 bola predmetná vec náhodným výberom pridelená na prerokovanie a rozhodnutie JUDr. Andrei Zolotovej.

Dňa 30. júna 2010 podpredseda okresného súdu JUDr. Ján Kozenka opatrením sp. zn. 1 Spr0/16/2010 okrem iného rozhodol, že s účinnosťou od 1. júla 2010 „pripadnú do senátu číslo 10 – JUDr. Vladimíra Vargu všetky nerozhodnuté a nevybavené veci v agende C, ktoré boli prerozdelené zo senátu(...) č. 7 JUDr. Ivety Mihókovej(...)“.

Dňa 8. júla 2010 bola predmetná vec náhodným výberom pridelená na prerokovanie a rozhodnutie JUDr. Vladimírovi Vargovi.

Dňa 22. októbra 2010 okresný súd uznesením č. k. 7 C 49/07-234 priznal sťažovateľovi 50 % oslobodenia od súdnych poplatkov a ustanovil mu právneho zástupcu v napadnutom konaní. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 17. novembra 2010.

Dňa 21. februára 2011 okresný súd uznesením č. k. 7 C 49/07-241 ustanovil znalca Ing. Ľ. G. z odboru stavebníctva, odvetvia odhadu hodnoty nehnuteľností, ktorý bol povinný vypracovať znalecký posudok v lehote 60 dní. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 7. marca 2011.

Dňa 25. mája 2011 sa sťažovateľ vyjadril „k vypracovaniu znaleckého posudku“.

Dňa 7. júla 2011 bolo súdu doručené podanie znalca označené ako „*Oznámenie o druhej obhliadke*“, ktorá sa mala vykonať 25. júla 2011 (prvá obhliadka sa konala 16. mája 2011, pozn.).

Dňa 19. októbra 2011 bol v spise zaznamenaný úradný záznam: „*Na základe telefonického rozhovoru dňa 19. 9. 2011 sa dostavil súdny znalec Ing. L. G. na Okresný súd Vranov nad Topľou a doručil osobne spis 7C/49/2007 kde uviedol, že znalecký posudok doručí dňa 20. 10. 2011 do podateľne Okresného súdu Vranov nad Topľou.*“

Dňa 24. októbra 2011 bol okresnému súdu doručený znalecký posudok č. 44/2011.

Dňa 15. decembra 2011 súd zaslal znalecký posudok účastníkom konania na vyjadrenie.

Dňa 29. decembra 2011 sa žalobkyňa vyjadrila k uvedenému znaleckému posudku.

Dňa 10. januára 2012 sa sťažovateľ vyjadril znaleckému posudku.

Dňa 31. januára 2012 súd uznesením č. k. 7 C 49/07-292 pripustil zmenu žalobného návrhu.

Dňa 1. februára 2012 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 27. marec 2012.

Dňa 13. marca 2012 žalobkyňa spresnila svoj návrh.

Dňa 27. marca 2012 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 15. máj 2012 na účely ďalšieho dokazovania a rozhodovania o žiadosti žalovanej 2 o oslobodení od súdnych poplatkov.

Dňa 3. apríla 2012 a 5. apríla 2012 sťažovateľ doložil do spisu listinné dôkazy.

Dňa 15. mája 2012 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito na účely vyjadrenia žalobkyne k investíciám sťažovateľa.

Dňa 4. júna 2012 bolo okresnému súdu doručené písomné vyjadrenie žalobkyne k investíciám sťažovateľa.

Dňa 21. júna 2012 bolo uvedené vyjadrenie žalobkyne zaslané žalovaným prostredníctvom ich právnych zástupcov.

Dňa 5. septembra 2012 bolo súdu doručené vyúčtovanie znalca za vypracovanie znaleckého posudku.

Dňa 18. septembra 2012 sa sťažovateľ písomne vyjadril k danej veci.

Dňa 30. novembra 2012 súd uznesením č. k. 7 C 49/07-352 priznal znalcovi Ing. L. G. odmenu za vypracovanie znaleckého posudku. V rovnaký deň okresný súd

vyžiadal potrebné správy k rozhodnutiu o oslobodenie súdnych poplatkov vo veci žiadosti žalovanej 2.

Dňa 3. januára 2013 Sociálna poisťovňa vo Vranove nad Topľou reagovala na výzvu súdu.

Dňa 10. januára 2013 Okresné riaditeľstvo Policajného zboru vo Vranove nad Topľou reagovalo na výzvu súdu.

Dňa 22. januára 2013 žalovaná 2 doručila súdu vyplnený formulár o jej majetkových pomeroch.

Dňa 28. januára 2013 okresný súd uznesením č. k. 7 C 49/07-374 priznal žalovanej 2 oslobodenie od súdnych poplatkov.

Dňa 1. februára 2013 Správa katastra vo Vranove nad Topľou zaslala súdu výpisy z katastra nehnuteľností.

Dňa 15. februára 2013 bola vec vedená na okresnom súde pod sp. zn. 7 C 49/07 náhodným výberom pridelená na prerokovanie a rozhodnutie sudkyňi JUDr. Ružene Vaškovej.

Dňa 8. apríla 2013 súd vyzval právneho zástupcu žalobkyne, aby oznámil súdu, „či zdravotný stav žalobkyne umožní jej pricestovať a zúčastniť sa na pojednávaní“.

Dňa 5. mája 2013 právny zástupca žalobkyne oznámil súdu, že zdravotný stav jeho mandantky „je toho času neuspokojivý. Podľa predpokladov, by sa mohla zúčastniť na pojednávaní až koncom tohto roku“.

Dňa 29. novembra 2013 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 20. december 2013.

Dňa 20. decembra 2013 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 29. január 2014 s tým, že sťažovateľ doloží do spisu doklady a bude rozhodnuté o pripustení zmeny žaloby, ktorú navrhol právny zástupca žalobkyne (žalobkyňa sa zo zdravotných dôvodov nezúčastnila na pojednávaní).

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 49/07 dochádza k porušovaniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov(...)

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že rozhodovanie v okolnostiach danej veci môže predstavovať určitý stupeň zložitosti súvisiaci s potrebou opakovaného znaleckého dokazovania. Doterajší zdĺhavý priebeh napadnutého konania však ústavný súd nemôže pripísať iba na vrub tohto aspektu faktickej náročnosti prerokovávanej veci.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu a predovšetkým poukazuje na to, že občianske súdne konanie, ktoré bez meritórneho rozhodnutia súdu prvého stupňa trvá tak dlho, ako to je v danej veci, teda už siedmy rok, možno už len na základe posúdenia tohto neprimeraného obdobia považovať za nezlučiteľné s imperatívom ustanoveným v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou tiež pripomína, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna a neefektívna (nesústredená) činnosť všeobecného súdu môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov (napr. IV. ÚS 22/02, III. ÚS 103/09).

Ústavný súd konštatuje, že okresný súd bol v predmetnej veci bez akýchkoľvek zákonných alebo iných dôvodov nečinný od 14. mája 2010 do 22. októbra 2010 (päť mesiacov) a od 17. novembra 2010 do 21. februára 2011 (tri mesiace). Okrem toho okresný súd toleroval znalcovi, že namiesto 60 dní, ktoré mu určil v uznesení č. k. 7 C 49/07-241, znalecký posudok vypracoval v lehote 7 mesiacov. Okresný súd teda minimálne jeden rok vo veci nevykonal žiadne efektívne úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ počas napadnutého súdneho konania nachádza, čo je základným účelom práva zaručeného v citovaných článkoch ústavy a dohovoru (pozri napr. I. ÚS 41/02). K uvedeným priet'ahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani

správania účastníkov, ale výlučne v dôsledku postupu súdu. Na „objektívne príčiny“, na to, že „vo veci konali viacerí sudcovia“, a na skutočnosť, že „súd bol nedostatočne personálne obsadený“, na ktoré v danej veci poukázal predseda súdu, nebolo možné prihliadať. Ústavný súd už v podobných súvislostiach viackrát vyslovil (pozri napr. I. ÚS 23/03 a v ňom cit. predchádzajúcu judikatúru ústavného súdu), že nedostatočné personálne obsadenie súdu a nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté prieťahy, a to len v tom prípade, ak sa na ten účel prijali včas adekvátne opatrenia. Ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí – a teda vykonanie spravodlivosti – bez zbytočných prieťahov. I keď nie všetky nástroje na vyriešenie tzv. objektívnych okolností sa nachádzajú v dispozičnej sfére vedenia súdu či konajúceho sudcu, nemožno systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti pripisovať na ťarchu účastníkov súdneho konania a mieru ochrany ich práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy oslabiť poukázaním na dlhodobo obmedzené personálne kapacity príslušných súdov (pozri napr. I. ÚS 119/03). Okrem uvedeného ústavný súd opakovane zdôraznil, že pri posudzovaní toho, či bolo porušené právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, posudzoval postup súdu, a nie to, či toto právo bolo porušené činnosťou (nečinnosťou) alebo postupom konkrétneho sudcu vybavujúceho danú vec. Preto pri posudzovaní odôvodnenosti sťažnosti nemožno prihliadnuť na skutočnosti označované ako objektívne vo vyjadrení súdu (I. ÚS 6/06).

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

4. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľovi ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2 prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných prieťahov.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľ požadoval priznať primerané finančné zadosťučinenie vo výške 3 000 € najmä preto, že „*Už skoro šesť rokov trvá stav právnej neistoty vo vzťahu k predmetu súdneho sporu.*“.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať mu aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti, s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľa považuje za primerané vo výške 1 500 €.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 3 a v bode 5.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľovi vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia z 15. januára 2013, spísanie sťažnosti zo 4. marca 2013 a písomné stanovisko k vyjadreniu okresného súdu zo 4. februára 2014). Za dva úkony vykonané v roku 2013 patrí odmena v sume dvakrát po 130,16 € a režijný paušál dvakrát po 7,81 € a za jeden úkon vykonaný v roku 2014 prislúcha odmena v sume

134 € spolu s režijným paušálom 8,04 € (v zmysle § 1 ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľa predstavujú sumu 417,98 €, ku ktorej bolo treba pripočítať 20 % DPH, teda sumu 83,59 €, t. j. trovy právneho zastúpenia sťažovateľa predstavujú celkove sumu 501,57 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľa rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júna 2014